

маленький кораблик

Маленький Кораблик у плящі ніколи не торкався хвилі. через товсте скло він бачив стіни, прикрашені контурами країн; бачив чоловіка у формі адмірала, що вдумливо курил люльку; бачив папугу, що замріяно роздивлявся його зі своєї в'язниці. бачив і уявляв себе великим вітрильником, якому вусаті матроси з жартами і піснями напинатимуть вітрила. уявляв, як в першу подорож його проводжатимуть жінки з гарно вдягненими дітьми на руках, як мер міста прочитає зворушливу промову. і ще коли об борт Кораблика розіб'ють пляшку шампанського, оркестр обов'язково зіграє урочисту туш.

Кораблику часто снилося, що на пенсію він сяде на міль десь у тихому океані. його присипле теплим піском, пальми шепотітимуть аборигенські пісні, а вітер з котячим муркотінням торкатиметься старих вітрил. все це Кораблику снилося вночі, а вранці він знову роздивлявся контури країн і в'язня-папугу.

і тільки через багато-багато років, коли Маленький Кораблик лежав на дні тихого океану, він зрозумів, що його мрія давно здійснилася. що стіни, прокурені димом адміралової люльки, були стінами каюти великого-великого корабля. що Маленький Кораблик десятки разів оминав контури країн на стінах. що до ув'язнення папуга навпроти чув пісні пальм-шаманок і муркотіння гарячого вітру.

Маленький Кораблик подумав про те, що маленькі кораблики зажди тонуть разом з великими, і заснув.

Пальцям Д. Б.

У нього були дуже красиві довгі тонкі пальці. Дуже довгі. Дуже тонкі. І дуже красиві.

Він міг ними перебирати струни гіт ари, співаючи серенади під вікном коханої дівчини. Міг торкатися клавіш роялю чи піаніно, озвучуючи тишу. Міг тримати ними пензля і дарувати білому полотну кольорову душу. Міг ловити

слова і придавлювати їх до паперу стрижнем олівця. Він міг би. Йому б це пасувало.

Але кожного вечора він педантично висипав із невеликого пакетика порошок на скельце, підрівнював його лезом, закривав своїми красивими довгими пальцями одну ніздрю і втягував у себе довгу білу риску. А потім він діставав сигарету, – таку ж довгу і тонку, як його пальці, – не поспішаючи підпальював її і повільно затягувався. Він декілька разів підносив сигарету до вуст, а допаливши, втискав її у попільничку.

Але йому і це пасувало. Пасувало класти на плаху власне життя і відсікати його по дню.

У нього були дуже красиві довгі тонкі пальці. Так кажуть усі, хто його знав.

Сплін

– Це просто осінь, дитинко... Просто осінь...

Я здригнулась і перевела погляд із-під своїх ніг праворуч, звідки чувся чоловічий голос із сигаретним акцентом. Поріч зі мною сидів бомжуватого вигляду небритий чоловік років п'ятдесяти у довгому коричневому пальті з піднятим коміром. Його довге волосся скуйовдилося і сповзало на плечі руськими змійками-блисківками. Очі були темно-голубі – під колір осіннього неба і джинсів, на яких засохли крапельки багнюки. Він був схожий на сумного філософа з похмілля. І ще трохи на гітару.

Сумний філософ з похмілля, схожий на гітару, присів поруч зі мною на лавці в осінньому сквері. Нічого надзвичайного у світі не трапилося.

Я відвернулася від нього і вперлася поглядом у тліючі купки на клумбі. Пахло прілим листям і черв'яками. Скільки себе пам'ятаю, всі мої осені пахли однаково – листям і черв'яками.

– Це просто осінь, дитинко... – повторив гітара-філософ. – Ти любиш осінь?

– Ненавиджу. Осінь – це похорони літа.

Гітара-філософ посміхнувся.

– А зима?

– Зима – це зима. А осінь – похорони літа.

Гітара-філософ замовк, вражений моїми аргументованими доводами.

Я опустила голову і поворушила задубілими пальцями в тісних черевиках.

Ми сиділи і мовчали. Про що говорити з людиною, яку бачиш вперше в житті? Повз нас проходили молоді жінки з тонкими сигаретами і жовтими пальцями, хлопчики з довгим немитим волоссям і навушниками у вухах, парубки з пляшками пива і гидотними розмовами, розумні собаки з дурнуватими господарями і просто ті, кому нічим було зайнятися суботнім вечором – такі як я.

Раптом гітара-філософ помітив у моїх руках коробку з-під взуття.

– Це мені?

– Тобі.

– Що там?

– Короткий звіт за той час, доки тебе не було.

Гітара-філософ узяв у мене коробку.

– Важка.

– Звісно важка. Тебе не було все життя.

Він відкрив коробку. Листівки, декілька не надісланих листів, обгортки з цукерок, пасмо мого волосся, двоє молочних зубів, намальовані на аркуші в клітинку оранжеві дерева, шишка, засохлі кліматіси і зелений динозаври-калейдоскоп; під цим усім лежав зошит з Аладіном за перший клас, на якому червоною пастою було написано «Розумничка!», атестат із відзнакою і червоне сердечко з написом «Най-Най-Най» за перше місце у конкурсі малюнків на асфальті.

Гітара-філософ перегорнув це все рукою ще раз і накрив кришкою.

– Цікаво? – запитала я.

Він шмигнув носом, як маленька дитина, і витер дрижачими руками сльози. А потім упав переді мною на коліна, схилив голову і завив «Пробач!» Хоча ні, то мені здалося.

Гітара-філософ просто дістав із кишені коробку сірників і пачку Parlamenta, куплену на зекономлені на мені гроші. Знайшов іскорку і через декілька секунд випустив трохи вбік хмару сірого диму. Це чи заспокоїло його, чи додало якоїсь упевненості, бо вже після декількох поцілунків із сигаретою він щось почав мені розказувати. Щось гарне, сентиментальне і аж ніяк не схоже на правду.

Я піднялася з лавки.

– Ти той... приходь, якщо буде бажання. Я в цьому сквері кожної суботи з третьої до п'ятої... Можеш узяти гітару – зіграєш мені щось.

Я розвернулась і пішла, залишаючи в холодному осінньому сквері немолодого гітару-філософа, який знав про життя все, а про мене – нічого, з яким у мене було спільне прізвище і темно-голубі очі.

Install

Всім, хто переміг у боротьбі зі здоровим глуздом

Просто натисни «Install». Диск прокрутиться. І записані на жорсткому носієві чужі думки розбіжаться у твоїй голові і заткнуть собою всі отвори, через які ти дихав.

У твоєму мозку утвориться те, чого вони всі хочуть: вакуум. Лише зрідка вони відкриватимуть двері і кидатимуть тобі чергову порцію рафінованої інформації, узятої з того, що залишилося після проціджування.

Вони годуватимуть тебе своїми пережованими ідеями, лайливими словами, книгами революціонерів з тиражем 30 примірників, запахом солодкого диму і перегару. Вони махатимуть перед тобою обшарпаними стягами і пропонуватимуть опіум зі своїх кишень.

Вони будуть ставити на стіл кухоль пива, попередньо витерши з нього крихти здорового глузду. Будуть казати «Прошу?», а не «Шо-шо?», але обличчя збереже свій унікально хамський вираз притаманний тільки їхній породі.

Їм достатньо одного слова *«Install»*, щоб оселитися в твоїй голові. Вони залізуть туди з превеликою радістю і заткнуть старим збитим сентипоном усі отвори, через які надходив кисень. Закриють усі вікна і замкнуть вхідні двері, щоб ніхто тебе не турбував, коли ти будеш надихатися затхлим повітрям.

Вони розмовлятимуть з тобою, конструюючи речення якомога складніше, вживаючи пафосні звороти, присипаючи твої мізки товстим шаром трухи. Соромно не розуміти того, чому кивають усі, і тому ти будеш мовчати.

Ти будеш мовчати деякий час, сторожко нюхаючи їхні тексти. А потім почнеш кивати в такт усім тим, хто нюхає з тобою. Апогеєм буде ваш спільний виступ під їхній акомпанемент. Вони гратимуть, а ви створюватимете вібраційні коливанням стадним порухом голови, зачіпаючи інших. Тих, у яких дірки в голові ще не забиті сентипоном.

Увага! Пам'ятай: неправильно встановлений або неліцензований диск, що не має голографічної наліпки, може нанести шкоду твоїй голові!

баба

баби було дуже багато в кімнаті. навіть в усій хаті баби було багато.

коли вона мовчки лежала на своїй тахті обличчям до стіни і кашляла, то цей звук здався мені об'ємним, важким, шорстким на дотик. він давив мене за горло і затоплював усе в середині.

вся кімната була бабиним царством. баба стала якоюсь невід'ємною частиною мене, відірвати яку було б садизмом.

баба була вампіром. вона вчепилася в мене зубами і потроху смоктала весь мій дитячий запал. я стала схожою на неї. на мовчазну кам'яну глибу, що сиділа наді мною і мовчки спостерігала, як я граюсь. я часто кричала «бабо! не дивіться

на мене! не дивіться!» але вона нічого не відповідала, а тільки міцніше стискала зуби і з ще більшою силою смоктала з мене дитинство.

я тікала і ховалася від баби, але вона знаходила мене скрізь. мені здавалося, що весь світ став лабіринтом і вихід був тільки біля баби. розпач і відчай давили, як тісні черевики. біль, який не можна ні припинити, ні стерпіти.

я боялася бабу. вона молилася вночі, плакала і просила бога забрати її. а мені здавалося, що вона читає закляття. що, коли бог забере бабу до себе, то він покарає мене. тоді я починала любити бабу. але за те, що змушена була любити, я її ненавиділа ще більше.

баба була стара. баба була вічна. я думала, що вона ніколи не помре. я виросту, зістаріюсь і помру, а баба ні. баба була вічна.

бабиною старістю просякли всі стіни. мені здавалося, що цей запах роз'їдає будинок. і я боялася, що баба помре раніше, ніж я, бо тоді б будинок упав. не встояв би без баби.

от настільки баба вросла в мене.

якби навіть бабу вирвали із мене з корінням, то рани б не загоїлися, не стяглися, не змогли б.

після того, як баба одного разу не прокинулася, я вперше відчула щастя. справжнє щастя, яке можуть відчувати тільки собаки і діти. свобода, дика свобода, пробігла струмом по тілу.

– баба померла, – сказала мама і присіла біля баби на ліжку.

мама видихнула, наче весь цей час – поки баба жила – не дихала взагалі.

– баба померла! – завищала я і побігла гратися на двір, не відчуваючи більше в собі бабиних зубів.

страшно не помирати. страшно те, що твоя смерть може бути чийось щастям.

на надгробній плиті вона молода і гарна. красивішої жінки, ніж моя баба в молодості, я ще не бачила.

rise above

ми живемо у найпаскудніший час. жодних революцій. жодних утисків. повна свобода слова, за яку відрізають голову. нас цікавлять диванні обшивки, ціни наших девайсів і заробітна плата. найкращі новини – кількість жертв чергової трагедії. із розваг – алкоголь і періодичні мітинги.

ми деградуємо, живучи в мурашниках. чим більше мурашник – тим краще життя. чим менше повітря у твоєму місті – тим більше в ньому можливостей. наші жінки ходять голі. пройшов час, коли вони продавали своє тіло. у наш час жінки його просто дарують. стандартний набір успішної жінки – посада банківського працівника, декілька абортів у 30 років, власна машина, подарована коханцем і секс два рази в тиждень. наші чоловіки перестали бути схожими на стандартну задумку сильної статі. замість порнографії вони дивляться тижні моди, замість журналів для автомобілістів вони читають косметичні каталоги. на зміну хіпі прийшли яппі.

повне саморуйнування. самогвалтування свідомості. епоха пожирає свій хвіст, звужуючись у кільце, яке давить нам на горло. кожне покоління бунтує по своєму проти попереднього. наші дідусі і бабусі слухали джимі хендрікса і бітлз; батьки – цоя і машину времени. а ми – максім і серьогу.

ми вважаємо, що ніколи не зістаріємось, відсмоктуючи жир із сідниць. ми – діти поліетилену і напівфабрикатів. духовні імпотенти, які вважають, що запхнули у телевізори весь світ. наші трофеї – дивани з каталогів ікеї. наші діти – чітко спланований бізнес-план. наші думки записані 14 шрифтом таймс нью роман під чужу диктовку.

ми перестали вірити у щось вище, ніж багатоповерхові будинки. наші почуття можна виразити у 140 символах у твітері. наші обличчя оцифровані, думки – запаковані, можливості – пропорційні сумах доходів.

всі помруть, а ми будемо жити вічно, бо що б не говорили – це не про нас.

епізод 1. сцена 1. дубль 1

якби про мене знімали кіно, то зараз я б сиділа з пляшкою елітного пойла і сигаретою в руках у погано освітленій кімнаті. на фоні «час тече» або «слони» сальвадора далі. фільм був би чорно-білий і лунало б щось пафосно-тоскliwe. щось на кшталт non cadenz'и або ніно катамадзе.

єдина втрата цього фільму – колір. чорно-білий далі менш епатує.

я сиділа і дивилася б униз із другого поверху. це був би вечір. але не такий, як тут. це був би південно-східний донецький вечір. середньостатистичний вечір суботи в донецьку. хто його не бачив, тому не поясниш.

внизу стрибали б діти, їх мами нарізали б кола і обсмоктували теми з глянцевих журналів, на лавочці скам'янілі рештки молодості обговорювали б нестабільну політичну ситуацію, зміни в економіці за останні 20 років і вади людського організму пенсійного віку, десь за стінкою сварилися б сусіди, а трохи згодом вони б мирилися. можливо, навіть, з більшим запалом, ніж сварились.

все це озвучувалося б криком і ляцанням дітей, жіночим сміхом, цвіріньканням пташок, ревом моторів, звуком взлітаючих літаків, матюканням, бібіканням і всім тим, що властиве тільки донецькому вечору.

а я б сиділа, пила бутафорне віскі, плакала б силіконовими сльозами, які б стікали по акуратно накладеному гриму і пафосно б затягувалась тонкими сигаретами. і все це було б чорно-білим і обов'язково під non cadenz'у..

хмаринки

дівчинка у ситцевій сукенці щодня виходила на балкон і дивилася у небо. мружилася, відштовхувала підлогу і підлітала. ватні хмаринки огортали, забивали подих, лоскотали шкіру і душу. всередині котився м'який клубок і виливався дощем із голубих очей.

коли дівчинка була зовсім високо і торкалася тонкими пальчиками залізних ґрат, знизу смикали за шнурівки на кедах.

стіл пахнув свіжими тостами з полуничним варенням, а дівчинка відверталася від красивого чоловічого обличчя і посміхалася білим пухнастим хмаринкам, які завтра знову будуть лоскотати щось усередині і плакати разом з нею.

рельси

рельси. горизонтальні риси, що віднімають, ділять, множать і зрідка додають. вони завжди кудись ведуть і ніколи не закінчуються. вони прямують від одного пункту до іншого до нескінченності алфавіту.

рельси зціплюють шпали, коли ящірки-потяги тягнуть по них свої хвости.

рельси – найсумніший приклад людської долі, бо вони паралельні.

Її друзі

У дівчини, що жила по сусідству зі мною було дуже багато друзів. Вони брали гітари, маракаси, африканські барабани і стукали їй у двері. Вони заповнювали її кухню бриньчанням, піснями, димом, запахом кави і спирту, матюками, дівчачим сміхом, татарами, брудними попільничками, зламаними дверцятами навісних шаф, книгами, історіями, думками і всім тим, що потім заважало їй спати ще два дні.

Друзі завжди схвалювали її хлопців, зачіску, зміну місця роботи, намір вивчити китайську мову і захоплення азійською культурою. Їм подобався килимок перед її дверима, дзеркало у вигляді яблука і портрет Че Гевари над ліжком. Вони підтримували її завжди і в усьому, схвально киваючи головами і підбадьорююче посміхаючись.

Іноді хтось із них влаштовував для моєї сусідки сюрпризи, про які всі знали завчасно, в тому числі й вона, але все одно мали дивуватися.

На день народження друзі дарували улюблені квіти і непотрібні, але до біса гарніючі речі.

На вихідних вони дивилися щось авторське і кольорове; щосереди влаштовували День музики, слухаючи подерті грампластинки з раритетними записами; а кожної п'ятниці перетворювали її однокімнатну квартиру на майстерню: малювали там картини, ліпили глечики, писали пісні чи вигадували сюжети фільмів.

Вона хворіла в оточенні оранжевого кольору і притомно-солодкого запаху малинового варення, слухаючи їхні повчання і плачучи від розуміння власної потреби комусь.

Ця дівчинка – моя сусідка – з друзями об'їздила цілий світ два рази, але коли відкривала очі, то бачила лише білу стелю лікарняної палати і маленький шматочок Всесвіту через заграбовані вікна.

Її друзі були дуже портативні: вони вміщалися у неї в голові.